

Iskaja vsak dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Stamene številke se prodajajo po 3 novč. (5 stotink) v trgovinah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Sijli, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Glasilo iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, t. j. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — Na oglasa 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se upravlja na ostan. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. 4 frankovani plama se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu.

VABILO

občni zbor in javni shod

ki ga priredi

politično društvo „Edinost“ v Trstu
dne 6. novembra t. l.v Sokolovi dvorani v „Narodnem Domu“.
Začetek ob 4. uri popoldne.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Eventualija.
5. Volitev novega odbora.
6. Pogovor o položaju in o prihodnjih volitvah za mestni zastop in deželni zbor.

ODBOR.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Baltiška eskadra.

VIGO 29. (Agence Havas). Tvrda premoga Hans Menzell je neki ruski ladji prodala premog. Vse ruske križarke so v minoli noči nskrcle premog. Torpedovke baltičke eskadre so imele v zadnji noči na oltrem morju blizu predgorja Finisterre strelne vaje. Mnogo armiranih šalup je v neprestanem prometu z ruskimi vojnimi ladjami, ki se nahajajo zunaj pristanišča.

TANGER 29. Tri ruske oklopnače so dospole v tukajšnje pristanišče, da nakrajso paraika premog. Z obrežno baterijo se ni izmenjal nikak pozdrav. Srečne ladje opazujejo ruske ladje.

TANGER 29. (Reuterjev biro.) Tri semkaj dospole ruske vojne ladje in vae uničevalke torpedov so tukaj z ladje »Koreja« nskrcle premog ter so se usidrale v luk. Kapitan uničevalke torpedov »Blektja« je bil naprošen na razgovor, toda je izjavil, da ne poda sploh nikakega pojasnila. Rekel je le, da ima vsega, česar potrebuje za potovanje. Tukajšnji francoski odposlanec se je podal na neko križarko. Gibanja, ki jih podvzame angleška ladja »Diana«, niso še določena.

VIGO 29. Angleški konzulat je prejel brzjavni nalog, naj preskrbi premoga za eskadro kanala la Manche, ki ima dospeti danes po noči oziroma jutri zjutraj. Poveljnik pristanišča je dovolil admiralu Roždestvenskemu, naj ostane toliko časa, dokler se izvrši

preiskava. Med moštvo je razširjena govornica, da brodoge že jutri odpluje. Pilotje so se vedno na ladjah.

Dogodek v Severnem morju. Spor poravnal.

PETROGRAD 29. Iz Londona je došlo poročilo, da je angleška vlada vsprejela predlog Rusije, da reši preporno hulsko stvar razsodišče.

PETROGRAD 29. Potrjuje se, da bo preporni dogodek v hulskih vodah rešilo mednarodno razsodišče in da se ruski častniki, ki pridejo v poštev, v to svrhu izkrcajo.

PETROGRAD 29. O dogodku v Severnem morju se bo v Vigo vršala preiskava, pri kateri bodo prisostvovali častniki, ki pridejo v poštev.

WASHINGTON 29. (Reuterjev biro.) Glasom brzjavke iz Petrograda je car odobril predlog, da se angleško ruski spor reši pto mednarodnega razsodišča.

Ruska flotila torpedovk v danskih vodah.

BEROLIN 29. Iz Kedarja se poroča: Flotila ruskih torpedovk pričakuje v tukajšnjih vodah. Torpedovka »Narvaken« je pripravljena, da se poda v Szagen.

Japonske pritožbe proti Danski.

LONDON 29. »Standard« poroča iz Tokija: Del japonskega novinarstva je pričel kritizirati vedenje danske vlade, ki je dovolila ruskim ladjam, da so v danskih pristaniščih in vodah ukrcle premog. List »Arag« piše, da ne sme vlada prezreti tako kršenje nevtalnosti.

Japonska izjava.

TOKIO 29. Uradno poročajo, da niso Japonci od izbruha vojne kupili oziroma narobili na Angležkem niti ene torpedovke.

Angleški vojni ladji.

GIBRALTAR 29. (Reuterjev biro.) Angleški vojni ladji »Jupiter« in »Magnificent« sta odplule v zapadni smeri. Sodi se, da proti Tangerju.

Poročilo maršala Ojame.

TOKIO 29. Maršal Ojama poroča, da je sovražnik, potem ko so Japonci dne 27. t. m. zavzeli Vajtousan, dne 28. t. m. do predpoludne neprestano obstreljeval ta kraj ter potem izginil. Dne 28. t. m. se niso sicer vršili nikaki boji, ki bi bili pomembni.

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 29. (Uradno.) Generalnemu štabu so dospole sledeče brzjavke generala lejtanta Saharova:

29. oktobra: Danes ni bilo nobenega spopada s sovražnikom. Na vsaj fronti je bilo posamezno streljanje topništva. Ogenj Japoncev ni imel nikakega vpeha. Naše izgube so neznatne.

29. oktobra. V današnji noči je bilo vse mirno. Jaz nisem prejel nobenega poročila o kakem spopadu.

niki, a tega nam ne treba. Razsodni ljudje merijo svoje pravice po pameti, ne merijo jih po nožu, žena moja! Ljudstvu treba pa le migati in zapeli se mu slama v glavi. To je zlo. Zdravnik je velik zmanjšavec, reče kaj, samo da blekne kaj, ne iz hudobnega arca, marveč od neumne modrosti, odpusti mu Bog! Veruj mi, žena: naša prepirljivost, je naša smrt; v tem krvavem kolobaru se motamo brez kraja, a od tega nam ne raste nikaka dobrota. Ali, kaj ti govorim to? Ženska si, tebe se to ne tiče.

— Eh, eh, se je nasmejala Benkovička, pa čemu mi govoriš, Živan, če ni zame? Sem li vprašala za vaše pravde? To si zadržujti vi sami, kakor najbolje znate. Jaz se ne brigam na svetu nego za tebe in mojega sinčiča. Vi dva sta mi vae na svetu. Z druge strani me vendar boli to klanje in pravdajet; saj nikoli ne mora božja duša mirno živeti v svoji hiši. Jaz pravim: Bog in mati Božja varujta nas pred vsem hudim! A tebe, Živan moj, prosim, ne vtikaj se mnogo v kravavi spor! Pomisli, da imaš ženo in otroka!

Japonci zavzeli Vajtousan.

TOKIO 29. (Reuterjev biro.) Brzjavka iz glavnega tabora generala Kurokija poroča, da so Japonci dne 27. t. m. po ljutem boju vzeli Vajtousan. Napad je pričel ob 8 uri zjutraj ter je trajal do 4. ure popoldne. Japonci so zaplenili dva stroja topa. Čisti se, da so Rusi zgubili 200. Japonci pa 170 mož. Rusi, ki so dne 14. t. m. z 8 stotni jami zaseli Vajtousan, so se umaknili preko reke Šabo.

Nemški rudeči križ za ruske ranjence

BEROLIN 29. Iz Petrograda poročajo: Nemški rudeči križ se je ruski vladi ponudil, da napravi v Irkutsku iz svojih sredstev lazaret s 100 posteljami ter da pošlje v to svrhu potrebno osobe. Ako ni tam pripravih prostorov, boče nemški rudeči križ sgrajati, lastne barake. Tudi je isti pripravljen vzdrževati na svoje stroške sanitetni vlak z 25 vagoni ter konečno ranjenim ruskim častnikom v potrebi izposlovati znižanje voznih cen na nemških železnicah.

Brzjavne vesti.

Cesar na Dunaju.

GÖDÖLÖ 29. Cesar je danes ob 2. uri 45 minut odpotoval s svojim spremstvom na Danaj ter se povrne semkaj zopet dne 5. novembra.

DUNAJ 29. Cesar je dospel danes zvečer iz Budimpešte ter se je podal v Schönbrunn.

Odlikovanje na svetovni razstavi.

DUNAJ 29. Glasom brzjavnega poročila avstrijskega generalnega komisarja za svetovno razstavo v St. Luisu je priznal jury razstavljavcem avstrijskega oddelka svetovne razstave skupno 46 velikih nagrad, 124 zlatih, 109 srebrnih in 84 broninih kolajz.

Gornjeavstrijski deželni zbor.

LINC 29. Deželni zbor je v svoji današnji seji brez debate soglasno izrazil svoje obžalovanje o postopanju vlade glede pripoznanja izpitov položenih na zagrebškem vseučilišču in ustanovitve slovanskih vepredač v Opavi in Tešenu ter o naredbi vojnega ministra za tran vporabe ogrskega jezika pri vojaških oblastnjah.

Ogrsko-hrvatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 29. Zbornica je nadejala debato o zakonskem načrtu glede regulacije reke Rib. Prihodaja seja bo v četrtek.

Petrolej se podraži.

DUNAJ 29. Petrolejni kartel je sklenil v današnji seji povišati ceno rafiniranemu petroleju za 1 krono po kvintalu. To povišanje cene se prične s 1. novembrom.

Samomor.

REKA 29. Ludvik vitez Oasoinack, predsednik več industrijalnih podjetij in deznarnih zavolov, člen tukajšnjega mestnega

Čuvaj se, ker na te gledajo vsi, pri tebi povprašajo, ali je tudi tak h tu na Griču, katerim je v njih zavisti žal, da te drugi toliko ljubijo. Pak ne veš, da je človeška zloba hujša od kake? Oprosti, da ti jaz tako govorim! Veruj, da le iz ljubezni!

— Nikari tako, žena moja! Vem, da sem drag tvojemu srcu, ali za to vračam tebi in najicemu jedincu milo za drago izpolnega arca. Ali vedi, da jaz sem svoboden meščan, mož, nisem polž, ki ne mara za drugo nego za svojo »hišo«. Ti ljubezen, ki jo gojim v svojem srcu za vas dvoje, razširiti hočem med ostali svet, med našo občino. Poleg pravice naj bo tudi ljubezen, a pravica naj se iče s razsodnostjo in razlogom in ne z gorjačo in nožem. Od tega podivjava človek kakor zver, a ko je podivjalo vse, ni ti več varna lastna streha. Moja beseda mislim, tehta nekaj na tem brdu, zato navajam ljudstvo na mir, pak krotim, kolikor znam, tudi Kapitaljee. Pusti to, žena! Čuj pa: si-li poslala žito k moji sestri v mlin »pod vrbičkom«?

zastopa, se je na svojem postru Lopakaj ustrelil. Vzrok samomoru je bila neozdravljiva bolezen.

Eksplodizija v rudniku.

TRINIDAD (Colorado) 29. Pri Tercio, 40 milj. zapadno od Trinidada se je dogodila v premogovniku Fire Land Iron Company in Skalovram gorovju eksplozija, pri čemer je zgubilo življenje 60 oseb. Razšilec ni možno dospeti v premogovnik, ki še gori. Ponesrečenci so ponajveč ruznji.

Kralj Peter v Sofiji.

BELIGRAD 29. Kralj Peter odpotuje danes po noči v Sofijo.

Prestolni govor bolgarskega kneza.

SOFIJA 29. (Poročilo bolg. brz. agencije.) Včeraj popoldne je knez Ferdinand otvoril zasedanje sobranja s prestolnim govorom. Govor omenja mir in red, ki je vladal povodom zadnjih občinskih volitev ter na razvoj trgovine in na pravilnost v prihodkih, kar dokazuje utrjenje finane in kredita. Govor se peča tudi z dogodki v Makedoniji ter pokazuje na dobre posledice, ki jih je imelo turško-bolgarsko sporazumljenje. Potem ko omeja govor dobre odnošaje z vsemi inozemskimi državami, naglašja izlasti simpatije bolgarskega naroda za Rusijo.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 27. oktobra 1904.

Naš veliki romanopisec, prvi za nepozabnim Avgustom Šnoa, Ljuba Babič (Ksaver Šandor Gjalski) doviš je v torek 50. leto svojega življenja, a 20. leto svojega književnega delovanja. Kdo je Gjalski in kaj je on storil za nas, to občutimo prav še le sedaj, kajti on je se svojimi pripovedmi vzgojil celo generacijo, davši jej kažpote za bodočnost. On je videl — ko je začel pisati —, v kaki mlaki se nahaja naša družba. On je hotel ozdraviti to našo družbo, ustvariti plemenitih značajev, poštenih in svobodoljubnih. Ali zloglasni Khuen ni prinesel niti njemu — tedaj političnemu uradniku, krajnemu pristavu I. razreda. Poslal ga je, mladega, izbornega uradnika, v pokoj! Gjalski se je umaknil na svoje imetje in bavil se je s književnim delom, ki se še le sedaj začnjenja prav uvaževati. On je se svojimi deli »Matice Hrvatske« ustvaril kapitale, ne da bi imel za to od njene strani kako zahvalo. Koliko velja Gjalski, priča nam okolnost, da so njegova dela prevedena na večino evropskih jezikov, a v Vas Slovencev je priljubljen istakako kakor v nas. Petdesetletnico njegovo je proslavila mladost v torek s komersom, v sredo pa hrvatski književniki z banketom. O prvi in drugi priliki so proslavljali delovanje Gjalskega. »Matice« mu je izročila spominsko adresno.

No, preidimo s književnega polja na politično. Službeni list je prinesel te dni reškript, s katerim se sklicuje naš sabor za 7.

— Nisem, nisem utegnla meriti žito. Že jutri bo manje opravila in Zlatobradička mi je tudi sporočila, da so morali popraviti lopate na mlinu. Ali, glej, glej! Kdo prihaja tu k nam?

— Ab, kovač Pero Pišlin, čisto gospodski oblečen.

— Kaj ga nekaj prináša semkaj, je vprašala žena, dži se nekam strašno modro.

— Vem, vem, se je nasmejla Živan, sedaj boš čula, kaka opravila so med nama: Že mi je nekaj namignil od daleč.

Živan se ni izgovoril teh besed, ko je stal pred njim mlad, živav človek, kremenjak srednje postave, v črni kratki obleki po kroju slavonskih meščanov. Bil je to kovač Pero Pišlin, finega ali temnopolttega obraza, črnih oči, a skoro plemiškega vedenja. Kovačnica mu je stala blizu Kamenenih vrat. Spoštovan je bil od vseh Gričanov, kolikor je bil njegov bratranec Grga obsovažen.

(Pride še.)

PODLISTEK.

33

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šnoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. Č.

IV.

Pa če je oza čarovnica, je pa on čarovnik. Oboje slepari, jo je poučil Benkovič, kaj se Italijan nauči pameti, naj ne misli, da smo mi Hrvati medvedje, katere more za nos voditi za svoj dobiček, saj ve, da poznamo njega in njegove učene kocke. Ne grajam ga radi sebe, meni ni zakrivil ničesar, ker se me boji, ali čenča je, pak ne trpim, da možka glava laže in maže kakor baba. Povedi se zadeva, pri vsem ima svoj nor, besede siplje kakor zraje, a seme mu ni druzega nego pleva. Naši ljudje verujejo to, ker čita knjige, modro zakrivlja svoj čebel nos in nosi dolgo črno sukno. To je učen človek, mislijo, ta zna. Pak nam tako meša ljudstvo, da je vsaki hip krvav spor z duhov-

novembra. Se pred otvorjenjem sabora so razpisane volitve narodnih zastopnikov v Izvarec in Donjem Miholju. O ivanečki volitvi sem vam že pisal, da je tam agitacija velika. Starčevićanci so postavili kandidatom nekega Zatluko, človeka, ki ima sposobnosti za vse drugo, nego-li za narodnega zastopnika. Uradni aparat marljivo dela za drs. Milanca, a aredatva, katerih se poslužuje, ne razlikujejo se nimalo od poznanega načina Khuenovega izvajanja volitev.

V Donjem Miholju je bil narodnim zastopnikom Anton pl. Mihalovich, ki je svoj mandat polžil, postavši velikim županom. virovitiške županije. Sedaj bo tam kandidiral pl. Chavrak, novi šef oddelka za bogočastje in nauk. Neodvisni elementi v Donjem Miholju so ponudili kandidaturu mlademu in agilnemu rodoljubu dru. Ivanu Larkoviću, uredniku »Narodne Obrane«. Ne ve se še, bo-li on hotel kandidirati, ker je ob današnjem volilnem redu težka stvar kandidirati proti kakemu vladnemu šefa, kateremu bodo oblasti na vsaki način — pa bilo tudi s pomočjo bejonetov — hotele pripomoči do zmage.

Ni dovolj, da naša vlada dovoljava Nemcem, da si snujejo smonemške šole, ampak najnovejša številka njihovega glasila »Deutsches Volksblatt für Syrmien« propagira osnutje »Schulvereine« v Rumi. Ako vlada ne bi dovolila tega, pa naj se tako društvo — pravi rečeni list — ustanovi na Dunaju. Tako so torej začeli naši pangermani, ki niti ne pripadajo k avtohtonemu prebivalstvu Slavonije, ampak so le priseljenci. (Kaj pravijo k temu oni bratje Slovenci na Kranjskem, ki nečjejo verjeti v nemško nevarnost?) Ali, če mislijo Nemci, da bomo gledali prekrižanih rok, kako se njihov »Drang nach Osten« širi, potem se jako varajo. Ravno sedaj pripravljajo naši vsenčislisni dijaki iz Srijema sestanek, na katerem se bodo posvetovali, kako naj se stori kraj prodiranja »Dranga«. Želimo jim, da jim njihovo delo prinese polno vseha in da zavijejo vrst germański hidri v Slavoniji.

Od dne do dne se čujejo tožbe, kako da nam mesto hrvatskih domobranskih oficirjev pošiljajo same madjarske oficirje, ki ne le da ne poznajo našega jezika, ampak ga tudi žalijo, a čestni svet ni varen svojega življenja pred njihovo arpadovsko surovostjo. Tako je neki madjarski kadet v Novigradski imenom Kory a sabljo posekal golorokega trgovskega uslužbenca Justiza. Kdaj zadovolje vendar enkrat opravičeni želji vsega hrvatskega naroda in ustanove hrvatsko domobransko šolo?

Rusko-japonska vojna.

Trst, 29. oktobra 1904.

Se vedno se bavi vse časopisje z nezgodo, pripetivšo se angležkim »ribičem« v Severnem morju. Japonofili, vsi zakleti sovražniki Rusije, so pograbili ta dogodek z obema rokama. Kdor ni čital vseh teh izbruhov sovražnikov Slovanstva, ne more sploh verjeti, ako bi mu kedo le pripovedal, ker vse so pisale Rusom sovražne židovske novine. Rusko baltičsko eskadro da treba ustaviti, da ne bo na svojem potovanju zagrešila nadaljnjih etarih nesreč, kar bi se gotovo še pripetilo, ker da so mornarji in oficirji flote vsi pijani, sami ubijali in razbojajiki; krivec da je treba strogo kaznovati; angleško ljudstvo zahteva glavo admirala Rodžestvenskega itd.

»Neue Freie Presse«, ni sicer nič manje slovonožrski list nego vsi drugi japonofilski časniki. Ali ta dunjski list urejajo računajoči židje, ki upoštevajo močast (ki je za nas Slovence gotovo) da izide Rusija iz te vojne, kakor zmagovalka. Zato je »Neue Freie Presse« ubrala druge strune. V izdaji od 27. t. m. ventilira vprašanje, da-li je bil služaj res možen, da so se v Severnem morju nahajali Japonci. Osa sveda zanika to možnost. Pravi namreč, da bi bile Japonske vojne ladije gotovo avizirane, ako bi bile šle v Severno morje, ko bi bilo sploh možno, da bi se tile odpravile na to pot. Admirala Togo in Kamimura da pa sploh nista mogla odposlati niti ene ladije svojega brodograjskega, ker so jim vse ladije potrebne. Sicer pa, da jim to tudi ni bilo potrebe, ker lahko počakata rusko brodograjsko v domačih vodah.

Tudi mi bi se strinjali v tem, da Japonci res niso poslali svojih ladij na daljni sever, da bi tam prečkivali rusko brodograjsko. Kajti v resnici bi bilo jako težko priti do tja, če da bi bili opzrejni. Toda Rusi so z vso pravico računali z neko drugo možnostjo. Ako je bilo težko prispeti z japonskimi la-

dijami v Severno morje, koder je pasirala ruska flota, pa ni bilo težko najeti v isto svrhu ladij-torpedovke v mornarici Anglije, zaveznice Japoncev.

Angleška je čisljerna zaveznica Japoncev, in ona notorično hrepeni po tem da bi podlegla Rusiji. Javno seveda tudi Anglija ne more nastopati na korist Japonske, ampak zagotavlja svojo nevtralnost. Anglija ne more nuditi Japonski javno svoje pomoči, pač pa more pomagati Japoncem pod roko. Na ta način varuje svoje kramerske interese, naj pa že Japonska zmaga ali podleže. V prvem slučaju dobi svojo odškodnino že s tem, da bo de Rusija, njena glavna sovražnica, vsaj začasno oslabiljena. V drugem slučaju paši bo Anglija lepo prala roke, češ, da je, kakor zaveznica, napravila svojo dolžnost, v kolikor jej je nevtralnost dopuščala. Tako računa Anglija in posledica tega njenega računanja je bila nezgoda v Severnem morju.

Japonci gotovo niso imeli svojih ladij mej onimi ribičev, pač pa so bile mej istimi gotovo torpedovke angležke vojne mornarice pod vodstvom Japoncev. Vsi japonofilski listi priznavajo, da so bili mej ladjami r. bičev nekateri parobrodi z dvema dimnikoma, ki so bili jako podobni torpedovkam; ali ob enem neglašajo hitro, da jih je večje oko lahko spoznalo na prvi pogled za navadne parobrode. Ruski mornarji so dotične ladije tudi smatrali za parobrode, samo ne za navadne parobrode, ampak za nevarne parobrode. In po tem so se tudi ravnali. Ruske vojne ladije so poslale svoje jeklene pozdrave, na kar so jo tisti »navadni parobrodi« odkurili brez sledi.

Mi, jugoslovani, živimo ob adrijskem morju, v katerem se lovi ribe za vso Avstro-Ogrsko in še za nekatera druga pokrajina, nismo navajeni, da bi videvali na ribjem lovu po stopetdeset ribičskih ladij skupaj, in mej temi tudi mnogo pernikov! In radi tega se nam vidi jako čudna navada angležkih ribičev, da zahajajo na ribji lov v takih množinah ladij skupaj in to ob viharnem morju, kakoršno je bilo ono noč, ko so prišli v neljubo dotiko z ruskimi vojnimi ladjami.

Mi smo preprčani o tem, da so Japonci v zvezi z Angleži nameravali grdo pozdraviti odhajajoče brodograjske, kar se jim je pa ob čuječnosti Rusov istotako grdo ponesrečilo. Mi želimo samo to, da bi se ruskim ladjam posrečilo čuvati se tudi nadalje zavratastij, dokler dosepejo do svojega cilja.

Upliv baltičske flote na strateški položaj v Mandžuriji, na položaj Port Arturja, sosebno na momentanno mirovanje v operacijah v Mandžuriji.*

(Iz strokovnjakega peresa)

Čudom se je svet presenetil, ko je Kuropatkin dne 2. oktobra z veliko resolutnostjo in neverjetnim zaupanjem v svoj strateški genij napovedal svetu prehod iz ofenzive v ofenzive. Kuropatkin, ki je po japonofilskih poročilih imel komaj sto osemdeset tisoč do dvestotisoč mož! Še večje čudo je bilo, ko je po petdnevnem Linvičevem faciranju japonskih pozicij bil bajé pri Jantaju potolčen.

Potočen — a v resnici je še le začel ofenzivo. In ne vprašujoči kako stvari fakično stojé; prezirajoči, da ne stoji vse (celo jako malo, kakor je ravno tvojna evidentno dokazala) do samega taktičnega vseha — pozabljajoči, da je imel Kuropatkin svoj strateški plan in da je on istega popolnoma in srečno izvel, da je torej njegov namaljeni poraz pri Jantaju epremenil fronto in sploh situacijo Rusom v prilog:

so japonofili vzdignili krik do neba, a alavospevi Ojami in njegovi izvrstni taktiki niso imeli ne kosca ne kraja. No, pustimo Kuropatkina, naj se tolaži se svojim porazom (Bog mu dal mnogo treh porazov) in citirajmo, kakor reakejo na ta japonofilski krik Schillerjev: Soll das Werk den Meister loben! Ali vseobče začudenje je rastlo in rastlo in rastlo. Pobit je — a to so priznali tudi japonofili in Japonci sami — japonski centum (Nodzu) pri Šaho in zavzel Sašohopu in Lizipu. Situacija za njega povoljna — dub njegovih vojakov željan zmage — vse pričakuje odločnega udarca... a iz vsega tega ni bilo nič. Parturijunt montes... Jeli to strateško utemeljeno ali pa znak slabotnosti, splošne utrujenosti? Umetnost strategije, ki je globljega premotrivanja vnašnjih operacij, ki jih prve ustvarjajo. Kriterij, ki si ga svobodno ustvarja strateg, je odsev

predsedbe in po močarati širok. Vprašujemo se torej: Kako se dade motivirati momentanno mirovanje ruske ofenzive?

Centrum našega premotrivanja je Port Artur. V svoji proklamaciji pravi Kuropatkin sam: Ne smemo pozabiti na brate, ki se bore junaki v Port Arturju. On je torej očitno v skrbeh za Port Artur, obeha istemu ustmeno pomoč a tega ne stori. Ni-li to najbolji dokaz, da stvari v Port Arturju ne stojijo še slabo? Da, mi trdimo, da se Port Artur more držati do prihoda baltičske flote (kaka 2 meseca). To nam jamči indirektno, ali vendar na eklatanten način Kuropatkin sam. V povoljni situaciji, v kateri se nahaja njegova severna fronta na Šahu, bi bil on v stanu pomoči indirektnim potom (prispedobi »Politik« od 27. t. m. Mi se popolnoma strinjamo z njo v principu), a Kuropatkin tega vendar ne stori. To ni misterij, katerega pokriva zastor kipa v Saisu! Kuropatkin ne stori tega: a) ker — kakor smo že rekli — Port Arturju ne gre še tako slabo; b) ker bo mogoč — po prihodu baltičske flote in evolucijah, ki jih bo ista provocirala — doseči isto mnogo laglje in z mnogo manje krvi; c) on ne stori tega, ker hoče, da mu bo vspeh popoln, a to bo mogoč šele tedaj, ko njegova vojska ravno valed prihoda baltičske flote in valed situacije, ki jo ista vsotvari, naraste do premoči, s katero bo mogoč ne samo pobiti, ampak eventuelno uničiti zedinjene japonske armade. Sedaj torej vspeh Kuropatkinov ne bi bil popoln. Da vidimo. Po prihodu baltičske flote moral bi vsaki japonski transport via Inkav prenehati, ker bo moral Togo iti nasproti baltičski floti najmanje do japonskih voda (v koreanski cesti), a s tem bi bilo eo ipso portartursko brodograjsko svobodno v operiranju, japonski transport bi bil s tem vsaj jako riskirano podjetje. V protivnem slučaju bi Togo moral ostaviti pri Port Arturju več del svoje flote in bi mogoč vreči samo malo število flote proti Roždestvenskemu (razdvajanje sil!). Ako pa pojde se svojo floto proti baltičski floti, potem bo zopet portarturska flota svobodna in prevladanje via Inkav direktno nemogoče.

(Pride še.)

Drobne politične vesti.

Bolgarska. Iz Sofije poročajo, da je v petek knez Ferdinand vsprejel v svečani avdijenci barona Brauna, novega diplomatskega agenta avstro-ogrškega v Bolgariji, potem pa Simiče, novega zastopnika Srbije; oba sta knezu izročila svoji poverilni pismi.

Nemčija in Švica. Nemško švicarska pogajanja za tratan sklepa nove trgovinske pogodbe se bodo najbrž prekinle. — Danes so odposlanci imeli plenarno sejo.

Domače vesti.

Imenovanje. Vodteljem tukajšnje fil-jalke c. k. korespondenčnega biro je imenovan gospod Josip Prunk.

Vsprejemi na namestništvo. Tudi večeraj so se predstavili novemu namestniku, priču Hohenlohe, načelniki raznih uredov in zastopniki korporacij. Med drugimi so se predstavili: namestnik dež. glavarja istrskega dr. Andrej Stanger, dr. in deželni poslanec Vekoslav Spinčić, in deželni poslanec dr. Matko Laginja in profesor Matko Mandić. Nadalje so se predstavili bivši člani mestnega sveta in ob enem v to pooblaščen odposlanec političnega društva »Elinost«: Ivan Gorup, dr. Otokar Rybář in dr. Gustav Gregorin. Na pozdrav gosp. Gorupa se je g. namestnik zahvalil v najpričnejših besedah ter zagotovil deputaciji, da smatra za svojo dolžnost, da bo vsakda strogo pazil na točno izviševanje zakonov. Naprosil je ob enem, naj bi se vsakokrat, ko se je dogodila kakak krivica, zaupljivo obračali do njega s svojimi pritožbami. Na to se je gospod namestnik informiral o raznih naših, izlasti kulturnih razmerah.

Naša deputacija je odnesla najbolj utišano, da bodo besedam sledila tudi dejanja. Naše zahteve so pač skromne in ne zahtevamo drugega, nego da se vršita zakon in pravica, kakor je g. namestnik sam zagotovil. To je alfa in omega naših zahtev.

Glas naroda. V Švincenatu pri Pulji so imeli danes italijansko enorazredno, v katero je morala zahajati tudi hrvatska deca in je bila šola prenapolnjena. Sedaj se ima odpreti še en razred. Ker pa so nekateri Hrvatje protestirali, da bi bil v obeh razredih italijanski učni jezik, so se hotele oblasti pripricati, kateri učni jezik bi bil najprimer-

nejši za novi razred. V ta namen so se dne 17. t. m. vršila komisijonalna poizvedovanja, oziroma zaslišavanja ljudij. V komisiji so bili: C. k. okrajni glavar Rossetti, nadzor-nika Buaz in Vatovaz, en odposlanec dežel-nega odbora, župan in dva občinska odbor-nika. Ljudje sami so bili torej pozvani, naj povedo, kako žele in kako zahtevajo. In povedali so z imponujočo soglasnostjo: vsi do zadnjega so zahtevali hrvatski učni jezik!

To so delali dolge obraze signori v komisiji. Da vidimo sedaj, da-li bodo oblasti spoštovale voljo naroda!

»Slovenčeva« lojalnost in njegovo Slovenstvo. »Slovenec« je zbil nekoliko škaf-fov »hinavstva« na naš list radi dopisa s Kranjskega, ki smo ga priobčili v ponedeljski številki. »Slovenec« nas zmerja s hinavci in nam očita sovražstvo do katoliškega gibanja na Slovenskem. Da pa za to sovražstvo ne navaja nobenih dokazov, to je že primerno »Slovenčev« — lojalnosti. Za to »Slovenčev« lojalnost je jako zasledno: a) da nas napada tako, kakor da je bil oni napadani članek delo uredništva, dočim je bil to le dopis s Kranjskega, kar je bilo izrecno označeno; b) da nas napada tako, kakor da je bil oni dopis poročilo iz deželnega zbora, dočim je obezal v resnici le glosiranje iz peresa dopisnikov o dogodkih v deželnem zboru z ozirom na splošni politični položaj; in c) da se svojo pisavo vzbuja domnevanje, kakor da so bila ta glosiranja naperjena le proti konservativni stranki na Kranjskem, dočim so bila naperjena v resnici proti obema strankama. In to glosiranje je spisal človek, ki ne pripada narodno-napredni stranki.

Avktor je prišel do zaključka: »Dokler se politična konstelacija v Avstriji (in tudi v Evropi) ne spremeni, Slovenci ne dosežemo ničesar, ako ne postanemo edini za vse slučaje, ko gre za narodni interes. Ako se pa zlečimo in odnehamo od bratomornega boja, utegnemo pa saj parirati kranjske maloštevilne Nemce, združene z vlado. Še več pe, nego na polju zakonodaje, bi nam premirje med obema domačima strankama koristilo na vsakdanjem praktičnem narodnem delu. Mesto da se slepo in tja v en dan pobijamo med seboj, porabili bi rajše svoje moči n. pr. v to, da pomagamo obmejnim Slovincem, da branimo nematvu, da se ne okrepčaje preveč v Ljubljani in drugod na Kranjskem, in da si polastimo veleposestvo, ki že ni več čisto v liberalnih nemških rokah, ampak prehaja deloma v konservativne, Slovincem manje nasprotno, deloma pa tudi v čisto slov. roke.«

Sedaj umemo »Slovenčev« izbruh. Če se mu želja, da bi Slovenci odnehali od med-sebojnega klanja, kjer gre za skupni narodni interes; želja, da bi enkrat paralizirali moč Nemcev na Kranjskem; želja, da bi tanošaji Slovenci izdatneje podpirali obmejne brate in želja, da bi Slovenci dobili enkrat v svoje roke veleposestvo na Kranjskem — če se »Slovenec« tako želja zdi hinavstvo, potem ga umejemo, zakaj izjavlja, da ne pada roke nikdar »hinavcem«, to je nim, ki tu ob Adriji najintenzivneje občutijo, koliko škodo trpi slovenska stvar radi besnila na Kranjskem!

S tem, da je tako željo ob celem razvu strupenega napada označil kakor hinavstvo, in da se roga rodoljubnemu stališču, s katerega zahtevamo mi, naj se kaj žrtvuje od koristi svoje stranke skupni koristi v prilog, je »Slovenec« z vsem možnim cinizmom razkril svoje strankarsko-egoistično stališče. Če nas pije radi tega, ker zahtevamo od strank na Kranjskem, naj strankarsko korist podre-juje karisti narodove celokupnosti, je označil tudi najprimerneje tisto svoje, ravno v teh dneh toli razkričavano Slovenstvo! Skoro skoro bi verjeli sedaj, da se to Slovenstvo seče in razpečava na drobno in na debelo le za potrebe gajusnega boja na Kranjskem, da se torej pojem Slovenstva, ki mora biti svet pravemu rodoljubu, stuturna na ne frivolnejši način.

Nesramnež. V tukajšnjem židovskem »glavnem« glasilu je bilo čitati te dni, da je županstvo občine Umag (Istra) prejelo nekotliko voznih redov istrske železnice, ki da so bili: polovica nemško-slovenski, polovica nemško-škafi. Omenjeno županstvo da je vrnilo vse te vozne rede, ker da je občina Umag popolnoma laška!!! in kakor taka ne sprejme voznih redov v tujih jezikih. Oziroma bodo v oči Defrance-chievce in Mantutte imena: Koper, Poreč, Milje itd.!

MALA OZNANILA

Carlo Schönberger

TRST

ul. S. Caterina 11, 12
civilna krojačnica

Naročbe in plačila
po dogovoru

Vrsta oblekase izdelavi v 24 ur.

Čevljarnica

Iv. Lekan

TRST ul. Glinia 7 (p. ljud. vrta)

zvršuje točno in elegant.
vsakovrstna obnova za
gospo, gospode in otroke.
Specijaliteti: obnova za
defektne noge; obnova
za kopitah zad. modela.

Tovarna kisa

Bruschina & Hrovath

Trst - Riva Grumula 6

Zaloga vinskega kisa
in specialnih kisov.
Konkurenčne cene.

Jvan Jančar

tehn. konces. zobozdravnik

TRST ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zo-
bovje. Izvršuje popolno
zobovje iz kaučuka ali zlata
po francoskem sestavu. Po-
prave v 2 urah.

Cene zmerno.

Sprejema od 8 - 6 pop.

0000000000000000

Svoji k svojim!

Podpisani priporočajo svojo
zalogo ogija, drva, pre-
moga in drugo razno kur-
javo ter petrolej. Poši-
ljanje na dom.

Josip Muha,

ul. Cavana (uhod ulica Ca-
vazzeni št. 3).

0000000000000000

PEKARNA

Šlojzij Gul

TRST - ul. Caserna 17 - TRST

(nasproti trgovinski kavarai)

priporočajo v vsakem času

svez kruh, sladice itd. itd.

Sprejemanje domačega

kruha v pečivo.

Hrota moko prvih mlinov.

Pošiljanje na dom.

Pravo **brinjevo olje**

čisto naravno belo kupuje

JANKO Ev. SIRC v Kranju.

Več polagalcev parket

sprejme takoj tverda: **Brata Primožič,**

Ljubljana, Cerkvene ulice 21.

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINEMENT. CAPSICI COMP.

nadomestek pain ekspelerja

je pripoznano kot **izvrstno, bolečine**

blažje mazilo; dobiva se po 8) stot.

140 K in po 2 K v vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod preljubi

nega domačega zdravila naj se pazi elino le

na originalne steklenice v zavitkih z našo

varstveno znamko **„SIDRO“** iz Rhterjeve

lekarnice in le tedaj je gotovo, da se sprejme

originalen izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu Pragi

Elizabetine ulice 5 nova.

Dnevno razpisiljanje.

Prva trž. brusilnica

na električno moč

Gualtiero Cozzio

Passo S. Giovanni št. 2

(vogal ulice Torrente na-

sproti kavarne Chiozza

izvršuje vsakovrstno bru-

senje in poliranje.

Ima tudi v zalogi vsa-

kovrstne nože itd.

V novi prodajalnici jestvin

in kolonijal **Petra Petercel**

v ulici Gulinia št. 76

je dobili vsakovrstne jestvine

kakor: kava, riž, testenine

(napeljske), sladkor, turšino

in belo moko, naravno maslo,

sveče, milo, jedilno olje pre-

vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

0000000000000000

— **Nova zaloga** —

ovsa in sena na debelo in

drobno M. vd. Zorzechich

ul. Pierluigi di Palestrina

(prej ul. delle Acque) vogal

ul. Coronio.

0000000000000000

Najstarejša

slovenska zaloga, tovarna

pohištva **Andreja Jug**

v Trstu, ul. S. Lucia 18

(zadej tribunala) priporoča

vsake vrste solidno izde-

lano, svetlo ali temno po-

litirano pohištvo.

0000000000000000

Iv. Kopač

svečar v Gorici

priporoča priznano naj-

boljše in najcenejše

♦ **voščene sveče** ♦

Cenik brezplačno in franko.

0000000000000000

Fran Macorig

trgovina z jestvinami

ul. Barriera vecchia 38

Zaloga sladkorja, kave,

riža, raznega žita, moke

in otrobov. Vino v bu-

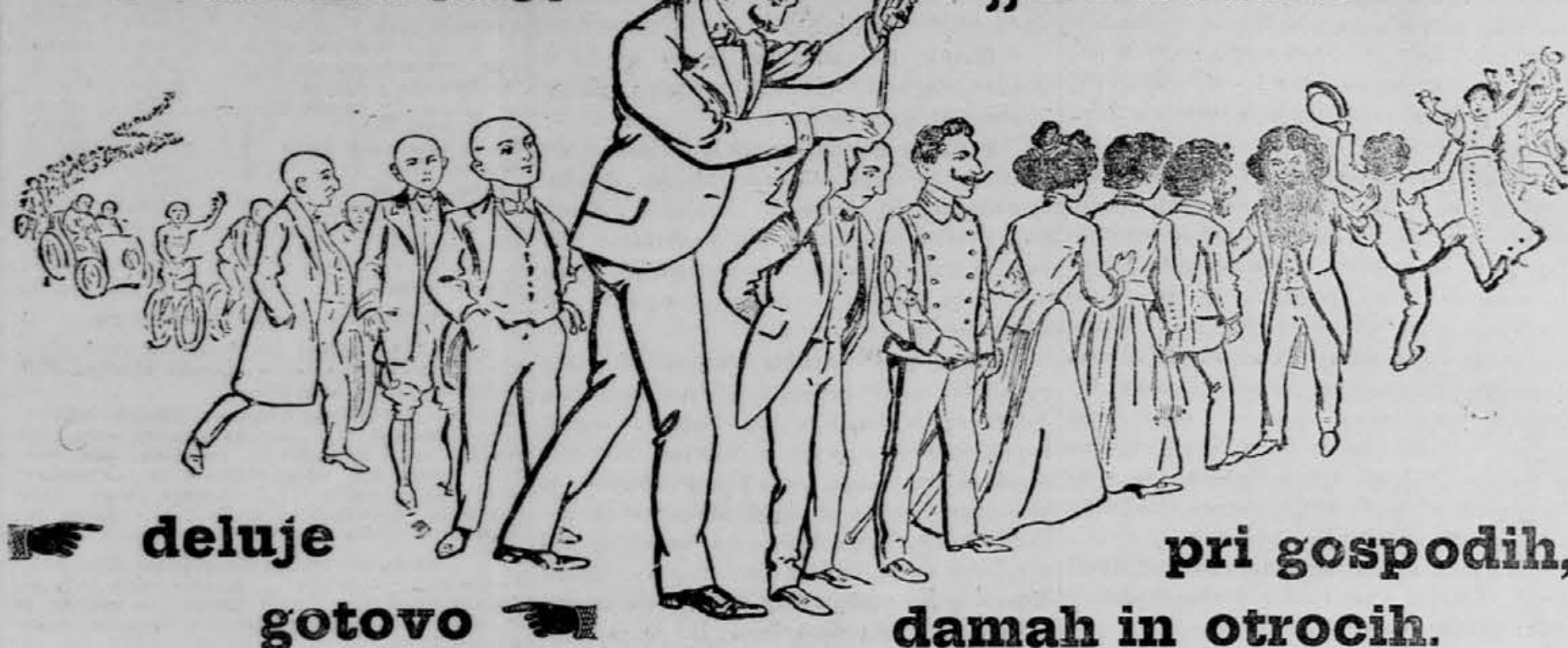
teljkah, mineralna voda.

Specijaliteti tu inoz. te-

stenine, surovo in ku-

hano maslo.

Nova rašča lasij! Ne več pleš! Voda za lasi „LOVACRIN“

deluje gotovo pri gospodih, damah in otrocih.

„Lovacrin“ zgoščuje lasi, zabranjuje luske, kraste, pris ter naredi močnejše, daljšo in mehkejšo lasi. Predčasno osivele lasi zadobijo, ne da bi jih bilo treba barvati, svojo naravno barvo. Z „Lovacrinom“ se zopet utrdijo korenike lasij na jako zadovoljiv način. Mlade lasi se prikazujejo ter začnejo rasti s čudovito naglico. Matere mladih deklic, kojih lasi so kratke in očividno olupnele, bodo osupnile o izvrstni moči te čudodelne vode za lasi. Meji tem, ko je ta preparat le namenjen, da pri starejših osebah zabranjuje luske, izpadanje lasij ter pleše, je za vsako mater velike važnosti, kajti isti podeluje njihovim ljubljencem tudi krasne kite.

„Lovacrin“ se vdobiva v steklenicah po K 5, 3 steklenice K 12, 6 steklenic K 20.

Pošilja se po povzetju ali predplačilu. — Naročbe je pošiljati na evropsko zalogo:

M. FEITH, Dunaj VI., Mariahilferstrasse št. 45.

Glavna zaloga v Trstu: **LUDVIK NAGELSCHMID**, drogerija ul. S. Sebastiano 5. — Vdobiva se tudi v mnogih drogerijah, lekarnah itd.

Prostovoljna spričevala! **Izvrstni vspehi!**

Ivan Natale
ulica Stadlon 10
ima v zalogi najpopolnejše priprave za ne-
pregorljivo luč na plin, kajti z istimi se
prihrani 40% porabe.
Mrežice „Duplex“, ki goré 2000 ur.
Pripadki.

MIRODILNICA
ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, čopičev,
esenc, parfumerij, čajev, spirita,
mineralne vode in v to stroko spa-
dajočih predmetov.

V zalogi dobiva se tudi
retine, šipe, sveče, petrolej, črnilo, gobe itd.

Razn mestnim cenj. odjemalcem se pri-
poroča tudi onim na deželi, posebno slov.
šolskim vodstvom.

S. Skrinjar.

Otvorila se je nova prodajalnica
ulica Barriera vecchia 19
kjer so na izbero zlato in srebrne ure za moške
in ženske, kakor tudi zidne ure.

Poprave se izvršujejo z največjo natančnostjo z 2-let. jamstvom.

— Budilnice od glid. 1.50 z 2-let. jamstvom. —

Anton Bucker & Ferdo Haslinger
zaprisežena sodna cenileca ter —
urarja južne železnice.

SVOJI K SVOJIM!

Prva klet dalmatinskih vin
Biliško & Arambašin.
v TRSTU, ulica Sanita 22.

TRANSITNA ZALOGA
Lastni vinogradi in nasadi oljk v
Kaštelu v Dalmaciji.

Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali soščekih.

„Al Trifoglio“ **Niko von Perrelli**
TRST — ul. Valdirivo 25 — TRST
(zraven zaloge butelj k. Hackerja.)

Izbera vsakovrstne perutnine, puranov, rac, gosij, piščancev
in piščet, divjačine ter okajenega mesa iz Prage in Gradca.

Izvoz jajc, divjačine in volovskega mesa.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Najboljše obuvale po najugodnejših cenah se vdobiva
samo v čevljarnici
Corso 12 Julij-a Romanelli, Trst Corso 12
Velika izbira galoš za gospode in gospé.

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom
vodom rudnicom

Apatovačka kiselica

naravna a kalčko muratična litijska kiselica, vrlo bogata ugljičnom ki-
selinom izvrstno: **popud kristala čisto stolno piće.** — Glasoviti
liečnički auktoriteti preisajuju ovu kiselico s najboljim uspjehom kod
svih bolesti p obavnih organa i grkljana proti uloz ma i reumi, kod že-
ludačnog, pluć og. grlenog i svih drugih katara proti hemeroidima (zlat-
noj žili), kod boli bubrega, mjehura, kamen a, šećerne bolesti, arnati h
i nateklili pta a, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvrstno i
nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirase ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr.
pr. f. dr. S. Bošnjaković.

**Nagrađena na mnogim velikim strakovnim izložbama sa
15 zlatnih medalja.**

„UPRAVITELISTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“
ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u svim liekarnama, trg. mirodija, restauracijama i gostionama.
Glavn. zastupstvo za Trst i Istru: **Johannes Klungenberg & Comp.**
u Trstu ul. Giorgio Galatti šte 14.

— Zahtevajte pri nakupu — Schicht-ovo štedilno milo z znamko „JELEN“

Ono je **zajamčeno čisto** in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. **Vdobiva se povsod!**

JURI SCHICHT, USTJE na LABI. **Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju.**